

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 29. mars 2019

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar), 497. mál.

Pann 11. mars sl. óskaði efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis eftir umsögn Félags atvinnurekenda (FA) um ofangreint frumvarp.

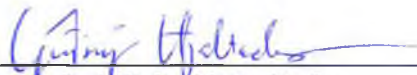
Með frumvarpinu er lögð til breyting á 31. gr. laga um tekjuskatt nr. 90/2003 þannig að *framlög til aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun* verði frádráttarbær rekstrarkostnaður atvinnurekstrar. Þetta eigi við um aðgerðir í rekstri til kolefnisjöfnunar sem og fjárframlög til skógræktar, uppgræðslustarfa og endurheimtar votlendis. Til framlaga teljist, auk fjárframlaga til sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka sem vinna að kolefnisjöfnun, verklegar framkvæmdir sem fyrirtæki taka að sér í samvinnu við sjóði, sjálfseignarstofnanir og samtök og taka ekki greiðslu fyrir. Til framlaga teljist einnig framkvæmdakostnaður, svo sem fæði og ferðir, þegar um er að ræða sjálfboðaliðastörf starfsmanna fyrirtækis til kolefnisjöfnunar.

Breytingin er lögð til í tengslum við skuldbindingar Parísarsamkomulagsins um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda og það markmið íslenskra stjórnvalda að Ísland verði kolefnislaust samfélag fyrir árið 2040. Í frumvarpinu kemur fram að til þess að unnt sé að ná framangreindum markmiðum sé þörf á virkri samvinnu ríkis, sveitarfélaga, atvinnulífs og almennings.

FA fagnar frumvarpinu og tekur undir mikilvægi samvinnu atvinnulífsins í baráttunni gegn loftlagsbreytingum. Er það mat félagsins að tillögð breyting sé hvetjandi fyrir aðila í atvinnurekstri til að leggja sitt af mörkum til að ná framangreindum markmiðum og góð viðbót í baráttunni gegn þeirri vá sem hlýnun jarðar er.

Félagið vill þó benda á mikilvægi þess að þau „*framlög til aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun*“, sem frádráttarheimildin á að taka til, séu skilgreind með nægilega skýrum hætti en orðalag ákvæðisins, og sú nánari tilgreining sem þar er að finna, kann að opna á ágreining.

Virðingarfyllt,
f.h. Félags atvinnurekenda

Guðný Hjaltadóttir, lögfr.

KPMG ehf.
Borgartúni 27
105 Reykjavík

Sími 545 6000
Fax 545 6001
Veffang www.kpmg.is

Nefndasvið Alþingis
efnahags- og viðskiptanefnd
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 22. mars 2019.

Umsögn KPMG ehf. um „frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar)“, á þingskjali 817 – 497. mál.

Í tölvuskeyti nefndasviðs Alþingis þann 11. mars 2019 er KPMG gefinn kostur á að veita umsögn um framangreint frumvarp til laga. KPMG hefur kynnt sér frumvarpið og sér ástæðu til að koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum og ábendingum.

Í frumvarpinu er lagt til að heimilt verði að draga frá atvinnurekstrartekjum „*framlög til aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun*“, að hámarki tilteknu hlutfalli teknanna. KPMG er ekki fyllilega ljóst hvers kyns framlögum er ætlað að skapa frádráttarréttinn.

Ljóst má vera að frádráttarrétti er ætlað að taka til fjárframlaga til „*sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka sem vinna að kolefnisjöfnun*“. Sérstaklega eru tiltekin fjárframlög til skógræktar, uppgræðslustarfa og endurheimtar votlendis. Óljóst er hvort frádráttarréttinum er ætlað að vera bundinn við framlög til verkefna af þeim tiltekna toga, eða hvort réttinum er ætlað að ná yfir framlög til annars konar aðgerða til kolefnisjöfnunar á vegum sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka. Jafnframt er óljóst hvað átt er við með sjóðum, sjálfseignarstofnunum og samtökum. Ætla má að þau orð nái yfir sjóði og stofnanir sem starfa samkvæmt staðfestri skipulagsskrá, sbr. lög nr. 19/1988, og einnig til sjálfseignarstofnana sem stunda atvinnurekstur, sbr. lög nr. 33/1999. Einnig má ætla að orðin nái yfir sjóði og stofnanir sem stofnað er til með lögum, ákvörðun Alþingis eða milliríkjasamningum. Samtök eru afar víðfeðmt hugatak, sem nær yfir hvers konar varanlega samvinnu fólks og/eða lögaðila sem stofnað er til í ákveðnum tilgangi. KPMG telur æskilegt að afmarka betur en gert er í frumvarpinu hvers kyns samtök eiga að geta veitt viðtöku fjárframlögum sem skapa frádráttarrétt.

Af orðum frumvarpsins má ráða að vilji standi til þess að annars konar framlögum, en beinum fjárframlögum til sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka, sé ætlað að skapa frádráttarrétt. Kemur það m.a. fram í orðunum „*aðgerðir í rekstri til kolefnisjöfnunar*“. Af þeim orðum má ætla að átt sé við aðgerðir innan rekstrar viðkomandi fyrirtækis. Óljóst er við hvers konar aðgerðir er átt. Að því leyti sem kostnaður af aðgerðum varðar öflun, tryggingu og viðhald tekna í rekstrinum er slíkur kostnaður nú þegar frádráttarbær sem rekstrarkostnaður, sbr. 1. tölul. 31. gr. laga nr. 90/2003. Væntanlega stendur ekki vilji til að kostnaður verði tvífrádráttarbær, þ.e. bæði sem rekstrarkostnaður og framlag til kolefnisjöfnunar. Æskilegt er að taka af öll tvímæli í þeim efnum.

Samkvæmt frumvarpinu er framlögum til kolefnisjöfnunar ætlað að ná yfir „*verklegar framkvæmdir sem fyrirtæki taka að sér í samvinnu við sjóði, sjálfseignarstofnanir og samtök og taka ekki greiðslu fyrir*“. Um slík framlög segir í greinargerð frumvarpsins: „*Framlag þeirra væri þá metið til fjár, þ.e. einungis kostnaður vegna ferða og fæðis starfsmanna*“. Sú þrönga afmörkun kostnaðar virðist fremur eiga við í

tilvikum sjálfboðaliðastarfs starfsmanna fyrirtækis, en til verklegra framkvæmda fyrirtækisins sjálfs, samanber orð tillögunnar „Til framlaga telst einnig framkvæmdakostnaður, svo sem fæði og ferðir, þegar um er að ræða sjálfboðaliðastörf starfsmanna fyrirtækis til kolefnisjöfnunar“. Ætla má að verklegum framkvæmdum geti fylgt kostnaður af rekstri tækja og vinnu við skipulagningu og stjórnun verka án þess að þeirri vinnu fylgi ferða- og fæðiskostnaður. Æskilegt er að skilgreina betur en gert er hvers konar kostnaður fyrirtækis af umræddum verklegum framkvæmdum myndar frádráttarrétt.

Í niðurlagi greinargerðar frumvarpsins segir: „Þá telja flutningsmenn æskilegt að umsókn um frádrátt verði hluti af áætlun um losun og kolefnisjöfnun umsækjanda“. Af þeim orðum má ætla þá sýn flutningsmanna að umræddur frádráttur verði ekki færður í skattframtal eins og hver annar heimill frádráttur frá tekjum, nema að undangengnum einhvers konar umsóknarferli. Tillaga að lagbreytingu hefur ekki að geyma ákvæði um slíkan umsóknarferil. Raunar sér KPMG ekki þörf á að frádráttur þessi verði háður sérstakri umsókn, fremur enn annar lögboðinn frádráttarbær kostnaður.

Virðingarfyllst,

KPMG ehf.

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Gunnarsholti, 28. mars 2019

Efni: Frumvarp til laga um breytingar á lögum um tekjuskatt nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar), 497. mál.

Í rafbréfi frá nefndasviði Alþingis, dags. 11. mars 2019, barst Landgræðslunni frumvarp til laga um breytingar á lögum um tekjuskatt (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar). Óskað var umsagnar stofnunarinnar um málið.

Landgræðslan starfar eftir lögum nr. 155/2018. Markmið þeirra laga kemur fram í 1. gr. en það er að vernda, endurheimta og bæta þær auðlindir þjóðarinnar sem fólgnar eru í gróðri og jarðvegi og tryggja sjálfbæra nýtingu lands. Þessi markmið eru svo nánar útfærð í 2. og 3. gr. laganna en í ljósi þess lagafrumvarps sem hér er til umfjöllunar skal sérstaklega bent á c-lið 3. gr., hvar fram kemur að til að efla vistkerfi landsins skuli stefnt að því að *auka kolefnisbindingu með endurheimt vistkerfa*.

Í fyrirbyggjandi frumvarpsdrögum er gert ráð fyrir að bætt verið við nýjum tölulið í 31. gr. laga um tekjuskatt en sú grein fjallar um heimildir til frádráttar frá tekjum af atvinnustarfssemi. Nýr töluliður hljóðar svo skv. frumvarpi:

Framlög til aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun, þó ekki yfir 0,85% af tekjum skv. B-lið 7. gr. á því ári sem framlögin eru innt af hendi. Þetta á við aðgerðir í rekstri til kolefnisjöfnunar sem og fjárframlög til skógræktar, uppgræðslustarfa og endurheimtar votlendis. Til framlaga teljast, auk fjárframlaga til sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka sem vinna að kolefnisjöfnun, verklegar framkvæmdir sem fyrirtæki taka að sér í samvinnu við sjóði, sjálfseignarstofnanir og samtök og taka ekki greiðslu fyrir. Til framlaga telst einnig framkvæmdakostnaður, svo sem fæði og ferðir, þegar um er að ræða sjálfboðaliðastörf starfsmanna fyrirtækis til kolefnisjöfnunar. Ráðherra skal setja nánari reglur um framkvæmd ákvæðisins.

Í greinargerð er ágætlega greint frá tilurð og markmiðum greindrar frádráttarheimildar. Fyrir liggur að svo mögulegt sé fyrir íslensk stjórnvöld að ná markmiðum sínum í loftslagsmálum þurfa sem allra flestir að leggja á áramar. Virk þátttaka fyrirtækja í að draga úr losum kolefnis og bindingu þess með þekktum aðferðum er gríðarlega mikilvæg. Verkefni tengd loftslagsmálum eru ofarlega á dagskrá og fjárhagslegir hvatar, áþekkir þeim sem í frumvarpinu eru kynntir, eru

mjög mikilvægir. Er slík nálgum fyllilega réttmæt og með rökum mætti meira að segja telja hana nauðsynlega, ofan á það að höfða til ábyrgðar og siðferðislegrar skyldu fyrirtækja í loftslagsmálum.

Fyrir liggur að Ríkissjóður þarf á tekjum að halda til að standa undir viðamiklum rekstri og þjónustu við borgarana. Að sama skapi er ljóst að eitt þeirra risavöxnu verkefna sem er ríkjum heims viðblasandi eru brýnar aðgerðir tengdar loftslagsmálum. Að mati Landgræðslunnar er frádráttarheimild vegna tekna í atvinnustarfssemi, sem stuðlar að kolefnisjöfnun, mjög mikilvæg. Mælt er með því að lagafrumvarpið verði að lögum. Um leið verður að ætla að þessi breyting ein og sér muni ekki valda straumhvörfum í stuðningi við aðgerðir sem stuðla að kolefnisjöfnun, enda hvati sá sem felst í frádráttarbærni kostnaðar varla nægur. Til þess að fyrirtæki fari almennt þá leið að leggja fé í aðgerðir til kolefnisjöfnunnar þarf því líklega annað og meira en í frumvarpi þessu er kynnt.

Lögð er til sú breyting á 3. málslíð fyrirbyggjandi greinar að orðinu *stofnun* (í réttu falli) verði bætt þar inn á tveimur stöðum og hljómi málslíðurinn þá svo:

*„Til framlaga teljast, auk fjárframlaga til sjóða, **stofnana**, sjálfseignarstofnana og samtaka sem vinna að kolefnisjöfnun, verklegar framkvæmdir sem fyrirtæki taka að sér í samvinnu við sjóði, **stofnanir**, sjálfseignarstofnanir og samtök og taka ekki greiðslu fyrir. [leturbr. höfundar]“*

Ofangreint tryggir að framlög til þeirra stofnana sem gegna stóru hlutverki í uppgræðslu og endurheimt gróðurs og í skógrækt séu frádráttarbær. Nægir þar að nefna framlög til Landgræðslunnar og Skógræktarinnar. Ef greinargerð með lagafrumvarpinu er lesin sýnist hugsunin vera sú að framlög til stofnana sem uppfylla tiltekin skilyrði skuli talin frádráttarbær. Tillaga stofnunarinnar um viðbætur við 3. málslíð sýnast þannig frekar fallin til að taka af allan vafa um heimildir frekar en að um efnislega breytingu sé að ræða. Þessu til stuðnings skal bent á eftirfarandi texta úr greinargerðinni:

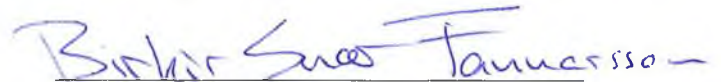
*„Í frumvarpinu er lagt til að ráðherra setji reglur um framkvæmd ákvæðisins, svo sem um hvort bókhaldsskyldur aðili, fyrirtæki eða einyrki með skattskylda starfsemi skuli leggja fram staðfestar upplýsingar um slík framlög, fjárhæð framlagsins, hvað felst í því og hvers eðlis það er – t.d. hvort um sé að ræða bein fjárframlög til samtaka eða **stofnana** ... [leturbr. höfundar],,*

Það að veita fyrirtækjum hvata til að stuðla að/styrkja aðgerðir til kolefnisjöfnunar er sannarlega brýnt. Það að fyrirtæki hafi eitthvað val um verkefni í þessum efnum er jafnframt mikilvægt. Það að bæta aðgerðum til kolefnisjöfnunar við þá liði sem þegar eru frádráttarbærir, er mjög af hinu góða. Sérstaklega skal bent á að þær aðgerðir passa vel með þeim frádráttarbæru framlögum sem tilgreind eru í 2. tölulið, 1. mgr. 31. gr. laga um tekjuskatt en þar segir að draga megí frá:

„Einstakar gjafir og framlög til kirkjufélaga, viðurkenndrar líknarstarfsemi, menningarmála, stjórnmálaflokka og vísindalegra rannsóknarstarfa, þó ekki yfir 0,75% af tekjum skv. B-lið 7. gr.

á því ári sem gjöf er afhent. Ráðherra ákveður með reglugerð hvaða málaflokkar og stofnanir falla undir þennan tölulið. “

Virðingarfyllst,
f.h. Landgræðslunnar

Birkir Snær Fannarsson, lögmaður

Alþingi, nefndarsvið
Kirkjustræti
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 28. mars 2019
R2019030012/12.8.4

Kt. 420169-3889

Umsögn ríkisskattstjóra um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar).- 497. mál.

Ríkisskattstjóri hefur þann 11. mars 2019 móttengið tölvupóst þar sem embættinu er gefinn kostur á að veita umsögn um ofangreint frumvarp. Með frumvarpinu er lagt til að framlög til aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun verði frádráttarbær frá skattskyldum rekstrartekjum. Lagt er til að nýr töluliður bætist við 31. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Frádrátturinn takmarkist við 0,85% af tekjum skv. B-lið 7. gr. laganna á því ári sem framlögin eru innt af hendi. Fram kemur að þetta eigi við aðgerðir í rekstri til kolefnisjöfnunar sem og fjárframlög til skógræktar, uppgræðslustarfa og endurheimtu votlendis.

Orðalagið „*aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun*“ í frumvarpinu er að mati ríkisskattstjóra óljóst. Líklegt er að mat manna á því hvað gæti fallið hér undir verði mjög ólíkt og kalli á ágreining. Það er því mikilvægt að kveðið verði á um það með mjög skýrum hætti í þeirri reglugerð sem ráðherra skal setja hvaða aðgerðir eiga að falla hér undir.

Vakin er athygli á að í 2. tölul. 1. mgr. 31. gr. er heimildarákvæði um að draga megí frá tekjum gjafir til menningarmála o.fl. allt að 0,75% tekjum skv. B-lið 7. gr. á því ári sem gjöf er afhent. Í 16. gr. reglugerðar nr. 483/1994, um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi er nánar skilgreint hvaða málaflokkar falla þarna undir. Í a. lið þeirrar greinar kemur fram að skógræðsla og sandgræðsla falli undir þessa frádráttarheimild. Kostnaður sem til fellur vegna kolefnisjöfnunar er því í dag, að þessu leyti, þegar með beinum eða óbeinum hætti frádráttarbær frá skattskyldum tekjum. Það er mat ríkisskattstjóra að ef frumvarp þetta verður að lögum þá verði mögulega til staðar tvær sjálfstæðar frádráttarheimildir vegna kostnaðar við kolefnisjöfnun og frádráttur vegna hennar geti því numið allt að 1,6% af tekjum.

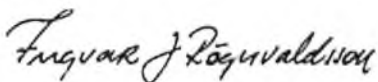
Í þriðja málslíð töluliðarins segir: „*Til framlaga teljast, auk fjárframlaga til sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka sem vinna að kolefnisjöfnun, verklegar framkvæmdir sem fyrirtæki taka að sér í samvinnu við sjóði, sjálfseignarstofnanir og samtök og taka ekki greiðslu fyrir*.“ Það er skilningur ríkisskattstjóra að með þessu sé lagt til að beinn og óbeinn kostnaður vegna t.d. vinnuvéla sem ekki er innheimt fyrir geti komið til frádráttar skattskyldum tekjum. Fimmti málslíður 3. mgr. greinargerðarinnar virðist einnig vera í samræmi við þennan skilning en þar segir: „*Einnig má nefna að fyrirtæki, t.d. í byggingariðnaði eða í verkefnum með þungavinnuvélum, hafa sýnt áhuga á að fá verkefni við endurheimt votlendis og vinna þau án þess að fá greitt fyrir*.“ Síðasti málslíður 3. mgr. greinargerðarinnar virðist hins vegar fela í sér að kostnaðurinn skuli takmarkast við ferðir og fæði starfsmanna. Ríkisskattstjóri telur því mikilvægt að reglugerðin veiti góða leiðsögn um afmörkun og skjölun á því hvaða kostnað sé heimilt að færa til frádráttar. Ef beinn og óbeinn kostnaður vegna vinnuvéla á að geta komið til frádráttar þarf að skilgreina vel hvernig sá kostnaður skuli afmarkaður í bókhaldi rekstraraðila.

Ríkisskattstjóri vill einnig vekja athygli á að í þessu sambandi geta komið upp álitamál sem varða framkvæmd virðisaukaskatts, þ.e. annars vegar skyldu til skila á virðisaukaskatti og hins vegar heimild til innskattsfrádráttar. Skv. 3. mgr. 15. gr. laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt, merkir innskattur þann virðisaukaskatt sem á uppgjörstímabilinu fellur á kaup skattaðila á skattskyldum vörum og þjónustu til nota í rekstrinum. Í 16. gr. er kveðið nánar á um frádráttarheimildina og er meginreglan að skráður aðili megi telja til innskatts virðisaukaskatt af keyptum vörum og skattskyldri þjónustu (aðföngum) þegar þessi aðföng varða eingöngu sölu hans á vörum og skattskyldri þjónustu, þ.e. samkvæmt 11. og 12. gr. laga nr. 50/1988.

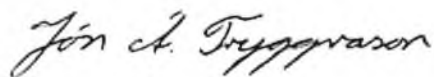
Við kaup virðisaukaskattsskylds aðila á vörum og þjónustu verður oft ekki séð fyrir í hvaða tilgangi viðkomandi rekstraraðföng verða notuð, þ.e. hvort þau verða notuð í virðisaukaskattsskyldri starfsemi, undanþeginni starfsemi eða annarra nota sem heimila ekki frádrátt virðisaukaskatts. Við því er brugðist í 3. málsl. 1. mgr. 11. gr. laga nr. 50/1988 en þar kemur fram að til skattskyldrar veltu teljist andvirði skattskyldrar vöru og þjónustu sem fyrirtæki notar í öðrum tilgangi en varðar sölu þess á skattskyldum vörum og þjónustu eða í tilgangi er varðar atriði sem rakin eru í 3. mgr. 16. gr. Þetta ákvæði kveður þannig á um skyldu til þess að reikna og skila virðisaukaskatti í ríkissjóð í þeim tilvikum þegar virðisaukaskattsskyldur aðili notar rekstrarfjármuni í öðrum tilgangi en í virðisaukaskattsskyldri starfsemi sinni en hefur jafnframt fært virðisaukaskatt vegna kaupa á þeim til innskatts.

Í lögum og stjórnvaldsfyrirmælum á sviði virðisaukaskatts er gert ráð fyrir að skattlagning samkvæmt þeim raski ekki samkeppni en í því felst að skatturinn á ekki að hafa áhrif á það hvert aðilar kjósa að beina viðskiptum sínum. Í því ljósi og með hliðsjón af framangreindum ákvæðum verður að telja að fyrirtæki beri, að óbreyttum reglum, að reikna og skila virðisaukaskatti af þeim framkvæmdakostnaði sem ber virðisaukaskatt og telst jafnframt vera frádráttarbær samkvæmt þeim tillögum sem lagðar eru fram í frumvarpinu. Að öðrum kosti er hætt við því að frádráttarheimildir virðisaukaskatts eða samfella í virðisaukaskattsframkvæmd rofni.

Virðingarfyllt
f. h. ríkisskattstjóra

Ingvar J. Rögnvaldsson

Jón Á. Tryggvason

Reykjavík 28.03.201

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar), 497. mál

Hinn 21. janúar sl. lögðu Ari Trausti Guðmundsson, 5. þingmaður Suðurkjördæmis, og sex aðrir þingmenn fram á Alþingi frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum. Frumvarpinu var vísað til efnahags- og viðskiptanefndar hinn 28. febrúar sl. að fyrstu umræðu lokinni. Hinn 11. mars sl. setti nefndin frumvarpið í umsagnarferli en frestur til að skila umsögnum var veittur til og með 29. mars 2019.

Með frumvarpinu er lagt til að nýrri frádráttarheimild verði bætt við lög um tekjuskatt, nr. 90/2003. Verði frumvarpið samþykkt óbreytt verður kveðið á um það í 31. gr. laganna að heimilt sé að draga framlög til aðgerða sem gagnast kolefnisjöfnun að tilteknu hámarki frá tekjuskatti við gerð framtals þess árs þegar framlögin eru innt af hendi.

Í 1. gr. frumvarpsins eru talin upp framlög sem þannig verða frádráttarbær og eru þau eftirfarandi:

- Framlög til aðgerða í rekstri til kolefnisjöfnunar,
- fjárframlög til skógræktar,
- fjárframlög til uppgræðslustarfa, og
- fjárframlög til endurheimtar votlendis.

Í frumvarpsgreininni er tekið fram að fjárframlög til sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka sem vinna að kolefnisjöfnun falli undir frádráttarheimildina en einnig, verklegar framkvæmdir sem fyrirtæki taka að sér í samvinnu við sjóði, sjálfseignarstofnanir og samtök og taka ekki greiðslu fyrir. Þá er efnislega tekið fram að framkvæmdakostnaður, svo sem fæði og ferðir, þegar um er að ræða sjálfbodaliðastörf starfsmanna fyrirtækis til kolefnisjöfnunar teljist til rekstrarkostnaðar í skilningi ákvæða greinarinnar.

Skilningur SAF – samtaka ferðaþjónustunnar er að frumvarpinu sé ætlað að hvetja atvinnurekstraraðila til þátttöku í loftslagsaðgerðum. Að mati samtakanna er markmiðið virðingarvert. Þá er að mati SAF jákvætt að sú leið sé farin í frumvarpinu að stuðla að aðgerðum með efnahagslegum hvötum. Líklegt verður að telja að góður árangur í loftslagsmálum og jafnvel kolefnishlutleysi geti gagnast ferðaþjónustufyrirtækjum við markaðssetningu.

Þrátt fyrir framangreint vilja SAF velja upp tveimur atriðum í tengslum við efni frumvarpsins.

Í 1. gr. er lagt til að nýjum efnisgreinum verði bætt við 31. gr. tekjuskattslaga. Ef horft er til uppbyggingar laganna innihalda ákvæða II. kafla laganna tilgreiningu á þeim tekjum sem falla undir gildissvið laganna. Téðað 31. gr. er hins vegar að finna í III. kafla þar sem kveðið er á um frádrátt frá tekjunum við afmörkun tekjuskattstofns. Í ljósi laga áskilnaðarreglu stjórnarskrár er afar brýnt að skattstofninn megi leiða af ákvæðum tekjuskattslaga með sem skýrustum hætti. Orðalag efnisákvæða 1. gr. er hins vegar í mörgu tilliti nokkuð opið. Þegar svo háttar til skapast hætta á vafamálum sem tímafrekt og kostnaðarsamt getur reynst að greiða úr bæði frá sjónarhóli stjórnvalda og atvinnulífs. Undir slíkum kringumstæðum er hætt við að fyrirtæki leggi einfaldlega ekki í að sækjast eftir þeim ívilnununum sem standa til boða.

Skilningur SAF er að skilgreiningar á frádráttarbærum framlögum í frumvarpinu beinist að mestu leyti út á við í þeim skilningi að framlögin snúa ekki beinlínis að hefðbundnum rekstrarþáttum fyrirtækja. Að mati SAF væri skilvirkara og mun líklegra til árangurs að hvetja fyrirtæki til loftslagsaðgerða með efnahagslegum hvötum sem beinast beinlínis að þáttum í rekstri þeirra. Þegar að slíkum þáttum kemur geta fyrirtæki nýtt þekkingu sem oft er þegar til staðar innan þeirra. Slíka þekkingu yrði þá jafnframt unnt að nýta í ljósi hagsmuna af nýsköpun og framþróun í rekstri. Ef efnahagslegum hvötum yrði þannig beint inná við í rekstri fyrirtækjanna yrði mun líklegra að hagsmunir þeirra af loftslagsaðgerðum yrðu varanlegri en ella. Með því móti væri betur unnt að láta hagsmuni samfélagsins í loftslagsmálum og efnahags- og samkeppnishagsmunir fyrirtækjanna fara saman. Þannig mætti t.d. hugsa sér að heimilaður yrði aukinn frádráttur rekstrarkostnaðar sem beinlínis tengist því að kolefnishlutlausar aðferðir séu teknar upp í stað kolefnisfrekra og heimilt yrði að fyrna hratt kaup á kolefnishlutlausum rekstrarfjármunum.

Virðingarfyllst,

f.h. SAF – Samtaka ferðaþjónustunnar

Benedikt S. Benediktsson

SKÓGRÆKTARFÉLAG ÍSLANDS

Landsamband skógræktarfélaganna – Þórunnartúni 6 - 105 Reykjavík
☎ 551 8150 ✉ skog@skog.is 🌐 www.skog.is

Reykjavík 18. mars 2019

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis
Skrifstofa Alþingis, nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
sigruns@althingi.is
www.althingi.is
s. 563-0500

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar). Varðar 149. löggjafarþing 2018–2019. Þingskjal 817 — 497. mál.

Á stjórnarfundum Skógræktarfélags Íslands þann 11. mars sl. fjallaði stjórnin um ofangreint erindi og samþykkti jafnframt að senda stuðningsyfirlýsingu við fyrirhugað frumvarp.

Á undanförunum þremur árum hefur Skógræktarfélag Íslands fundið fyrir miklum vilja og áhuga fyrirtækja að taka þátt í þátt í kolefnisbindingarverkefnum, m.a. á vegum Kolviðar, sem er í eigu Skógræktarfélags Íslands og Landverndar, en sjóðurinn hefur frá árinu 2006 boðið upp á kolefnisjöfnun með skógrækt. Frumvarpið, verði það að lögum, er enn frekari hvati fyrir fyrirtæki til að leggja sitt af mörkum við að binda eða draga úr losun kolefnis. Hér er því eitt viðbótarverkfæri sem vonandi styður við og eflir þær mótvægisáðgerðir sem nauðsynlegar eru til þess að Ísland standi við yfirlýsingar og aðgerðir í loftslagsmálum.

Með skógræktarkveðjum,
F.h. stjórnar Skógræktarfélags Íslands

Brynjólfur Jónsson, framkvæmdastjóri

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis
nefndasvid@althingi.is

Egilsstaðir, 29. mars 2019

Efni: Umsögn Skógræktarinnar um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar), Þingskjal 817 — 497. mál.

Skógræktin telur þetta ágæta tillögu, en álítur gildissvið hennar of þröngt. Það er of takmarkandi að binda heimildina við framlög til sjóða, sjálfseignarstofnana og samtaka. Í samræmi við ákvæði 2. tölulið 31. gr. laga nr. 90/2003 ætti heimildin að miða við málefnið og loftslagsávinninginn en ekki viðtakanda. Þetta þrönga gildissvið gæti útilokað frádráttarbær framlög til opinberra stofnana s.s. Skógræktarinnar og Landgræðslunnar, til bænda eða annarra landeiganda sem í eigin nafni leggja í kolefnisjöfnun eða til einkafyrirtækja sem vildu kolefnisjafna starfsemi sína, á eigin landi eða á leigulandi.

Framlög aðila í atvinnurekstri til landgræðslu og skógræktar hafa mjög lengi verið frádráttarbær samkvæmt 2. tölulið 31. gr. laga nr. 90/2003 og reglugerð nr. 483/1994. Framlög til Landgræðslunnar og Skógræktarinnar eru frádráttarbær samkvæmt þessu ákvæði. Núgildandi ákvæði eru mikilvæg en hafa til þessa skilað óverulegu fé til uppgræðslu og skógræktar. Því er ósennilegt að heimild til frádráttar vegna kolefnisjöfnunar skili ein og sér umtalverðum fjármunum. Lögfesting lagabreytingar um kolefnisjöfnun breytir einungis skattalegri stöðu framlaga til endurheimtar votlendis.

Skógræktin telur að samsvarandi frádráttarheimild og lögð er til vegna skattlagningar atvinnurekstrar þurfi að setja í 30. gr. laga nr. 90/2003 sem heimila einstaklingum að draga framlög, sannanlegan kostnað og kaup á hlutdeild í skógggræðslu, landgræðslu og endurheimt votlendis frá skattskyldum tekjum sínum.

Skógræktin telur að víðtækari kerfisbreytingu og ívilnanir þurfi til að fyrirtæki og einstaklingar leggi umtalsverða fjármuni til kolefnisbindingar. Fyrirkomulagið þarf að vera þess eðlis að þau sem leggja fé sitt í kolefnisjöfnun hafi beinan hag af aðgerðinni og eignist hlutdeild í ávinningnum. Landgræðsla, skógrækt og endurheimt votlendis geta skilað margvíslegum ávinningi öðrum en kolefnisjöfnun og þessi gæði þurfa að leggjast með loftslagsávinningnum til að hvetja starfið áfram. Það er ekki nægilegt að tryggja fjáröflun heldur þarf einnig land til kolefnisjöfnunar. Fyrirkomulagið þarf að vera þannig að bændur geti leigt land til kolefnisjöfnunar en leigjandinn eignist ávinninginn. Í tilviki skógræktar geti leigjandinn fengið skattaívilnun vegna kostnaðar við nýskógrækt, fært kolefnisbindinguna sér til tekna í kolefnisbókhaldi og síðar fengið beinar tekjur af

viðarsölu úr skóginum. Leigusamningarnir geti gengið kaupum og sölum. Þannig geti hluti hvatans verið sá að framkvæmdin sé eins og bankabók með lífrænum vöxtum.

Greinargerð

31. gr. laga nr. 90/2003 fjallar um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri en ekki t.d. launatekjum eða fjármagnstekjum einstaklinga sem ekki eru í atvinnurekstri. Samkvæmt 2. tölulið 31. gr. laganna er heimilt að draga frá tekjum gjafir og framlög til góðgerða- og menningarmála, stjórn málaflokka og vísindalegra rannsóknarstarfa, að hámarki 0,75% af tekjum skv. B-lið 7. gr. laganna. Ráðherra ákveður með reglugerð hvaða málaflokkar og stofnanir falla undir þennan tölulið.

Núgildandi reglugerð sem 2. tölulið 31. gr. laganna vísar til er nr. 483/1994, um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi. Í 16. gr. reglugerðarinnar er upptalning á málefnum sem má styrkja og draga framlög frá skattskyldum tekjum. Þar er m.a. talin upp skóggræðsla og sandgræðsla.

Frádráttarheimild vegna framlaga til skógræktar og landgræðslu hafa mjög lengi verið í skattalögum. Núgildandi ákvæði er hliðstætt því sem frumvarpið leggur til vegna kolefnisbindingar. Samkvæmt frumvarpinu verður heimilt að verja hærra hlutfalli af tekjum til kolefnisjöfnunar (0,85%) en heimilt er samkvæmt núgildandi ákvæðum (0,75%). Að öðru leyti breytir það litlu um skattalega stöðu framlaga til skógræktar og landgræðslu.

Frumvarpið heimilar frádráttarbær framlög til endurheimtar votlendis sem er eðlileg viðbót við núverandi heimildir. Sérstakt ákvæði í skattalögum virðist óþarft til að ná þeim markmiðum. Sennilega væri nægilegt að breyta 16. gr. núgildandi reglugerðar (nr. 483/1994) og bæta þar við upptalninguna endurheimt votlendis.

Núgildandi frádráttarheimildir í skattalögum vegna framlaga til landgræðslu og skógræktar hafa skilað mjög litlu fé til starfseminnar og það þótt þessar heimildir hafi verið í lögum og reglugerð áratugum saman. Hliðstætt ákvæði um endurheimt votlendis mun vafalaust skilað auknu fé til þeirrar starfsemi. Það verður líklega fremur vegna auglýsingarinnar sem felst í lagabreytingunni, umræðunnar um loftslagsmál og nauðsyn aðgerða.

Heimildir skv. frumvarpinu um frádrátt vegna kolefnisjöfnunar eru þröngt skilgreindar. Lagabreytingin tekur ekki aðeins til málefnisins heldur takmarkast við viðtakanda framlaga til kolefnisjöfnunar. Frádráttarbær framlög til kolefnisjöfnunar eru einungis kostnaður við eigin aðgerðir og framlög sem afhent eru sjóðum, sjálfseignarstofnunum og samtökum sem vinna að kolefnisjöfnun. Heimildin er þröngri en núgildandi ákvæði 2. tölulið 31. gr. laganna. Það ákvæði takmarkast við málefni en ekki viðtakanda. Þessi

Þrönga skilgreining gæti útilokað frádráttarbær framlög til opinberra stofnana s.s. Skógræktarinnar og Landgræðslunnar, til bænda eða annarra landeiganda sem í eigin nafni leggja í kolefnisjöfnun eða til einkafyrirtækja í kolefnisjöfnun. Samkvæmt greinargerð virðast flutningsmenn frumvarpsins telja að opinberar stofnanir geti notið framlaga en frumvarpstextinn er skýr að þessu leyti og útilokar þessa aðila. Opinberar stofnanir eru ekki sjóðir, sjálfseignarstofnanir eða samtök.

Heimild til frádráttar skv. 31. gr. laga nr. 90/2003 takmarkast við aðila í atvinnurekstri. Einstaklingar sem ekki eru í atvinnurekstri geta ekki dregið framlög sín til kolefnisjöfnunar frá skattskyldum tekjum. Það gæti munað verulega um framlög einstaklinga og því þarf að breyta 30. gr. laga nr. 90/2003 þannig að framlög þeirra til kolefnisjöfnunar verði einnig skattfrjáls.

Virðingarfullt, f.h. Skógræktarinnar

Þorbergur Hjalti Jónsson, sérfræðingur á Rannsóknasviði Skógræktarinnar

Aðalsteinn Sigurgeirsson, fagmálastjóri Skógræktarinnar

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b/t.nefndarritara
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Reykjavík, 2. apríl 2019

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, með síðari breytingum (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar), 497. mál.

Viðskiptaráð þakkar fyrir tækifærið til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri um frumvarpið. Viðskiptaráð fagnar þannig hvers konar viðleitni í baráttunni gegn loftslagsbreytingum og hefur ráðið lagst á árarnar með stofnun umhverfishóps Viðskiptaráðs.¹ Ráðið telur jafnframt að eina raunhæfa leiðin að því markmiði sem sett er fram í aðgerðaráætlun ríkisstjórnarinnar í loftslagsmálum sé með samstilltu átaki viðskiptalífsins, almennings og stjórnvalda.

Með frumvarpinu er stigið skref í þá átt með því að fyrirtæki geti í auknum mæli lagt sitt af mörkum með beinum hætti í baráttunni við loftslagsbreytingar, en í því er fyrirtækjum heimilað að draga kostnað af vegna sem gagnast til kolefnisjöfnunar frá skattstofni með tilteknum skilyrðum en slíkt er ekki heimilt í núverandi lagaumhverfi. Með þessu skapast aukinn hvati fyrir fyrirtæki til að leggja sitt að mörkum til loftslagsmála sem er vænleg leið til árangurs.

Viðskiptaráð styður breytingarnar og hvetur til þess að frumvarpið verði samþykkt.

Virðingarfyllt,

Gunnar Dofri Ólafsson
Lögfræðingur Viðskiptaráðs Íslands

---

¹ Umhverfishópur Viðskiptaráðs: <https://vi.is/malefnastarf/frettir/umhverfishopur-vidskiptarads-tekur-til-starfa/>

Alþingi

Nefndarsvið

Umsögn Votlendissjóðsins um:

Frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt nr. 90/2006 (frádráttur vegna kolefnisjöfnunar)

Þingskjal 817 – 497 mál.

Álit Votlendissjóðsins

Stjórn Votlendissjóðsins fagnar frumvarpinu og telur mikilvægt að auka aðgerðir í loftlagsmálum með hagrænum hvötum og hvetur þingmenn eindregið til þess að samþykkja það.

Rökstuðningur

Á árinu 2018 setti ríkisstjórnin fram metnaðarfulla aðgerðaráætlun í loftlagsmálum sem samkvæmt henni „... er hugsuð sem helsta tæki stjórnvalda til að tryggja að Ísland nái markmiðum Parísarsamningsins til 2030 og metnaðarfullu markmiði ríkisstjórnarinnar um kolefnishlutleysi árið 2040.“

Lögð var fram áætlun um 34 aðgerðir og m.a. var boðað átak í endurheimt votlendis sem beinist að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Aðrar lausnir beinst m.a. að bindingu kolefnis s.s. með skógrækt og landgræðslu. Aðgerðaráætlunin nær til næstu fimm ára en einnig að hún skuli endurskoðuð.

Frumvarpið

Með frumvarpinu gefst fyrirtækjum möguleiki á að telja fram hluta af framlögum til loftlagsmála til frádráttar á tekjum. Það er því viðbótar kostnaður við áætlun ríkisstjórnarinnar í formi lægri skatttekna. Votlendissjóðurinn telur það jákvætt þar sem ljóst er að bæta þarf í fjárframlög með efnahagslegum hvötum og beinum stuðningi í loftlagsmálum til þess að árangurinn verði sýnilegur og ásættanlegur.

Það er mikilvægt að hafa í huga, þegar rætt er um að loftlagsmál séu kostnaðarsöm, að ef ekki tekst að ná markmiðum Parísarsamningsins árið 2030 verður kostnaður samfélagsins verulega miklu meiri en nú er verið að ræða um. Brýnir Votlendissjóðurinn þingmenn til þess að bæta við fjármagni til loftlagsmála til að tryggja að markmið Sameinuðu þjóðanna náist árið 2030. Það er skynsamlegt að bæta við fjármagni nú til aðgerða til að koma í veg fyrir aukinn kostnað síðar.

Í samtölum við forráðamenn fyrirtækja verðum við vör við aukinn áhuga þeirra til að leggja sitt af mörkum í loftlagsmálum jafnframt því að kolefnisjafna hluta rekstrar. Það skiptir ekki hver stærð fyrirtækjanna er, en meðvitund er að aukast um mikilvægi þess að ekki bara að kolefnisjafna heldur einnig að draga úr losun gróðurhúsalofttegund og annarri mengun við rekstur fyrirtækja.

Áhrif endurheimtar votlendis

Í áætlun ríkisstjórnarinnar segir ma.: „Einstaka aðgerðir eru þess eðlis að tiltölulega auðvelt er að stýra árangri með reglusetningu eða fjármagni, s.s. kolefnisbindingu með skógrækt og landgræðslu eða endurheimt votlendis, sem er fjármögnuð af hinu opinbera.“

Í greinagerð frumvarpsins segir: „Í ljós hefur komið að endurheimt votlendis sem ræst hefur verið fram og ekki nýtt er einnig áhrifarík aðgerð við að binda gróðurhúsalofttegundir.“

Til þess að ná markmiðum Parísarsamningsins þurfa allir að leggjast á árarnar og nýta þarf allar aðgerðir sem völ er á. Til þess að ná markmiðum ríkisstjórnarinnar um kolefnishlutlaust Ísland árið 2040 er ljóst að til þarf veigamiklar aðgerðir. Endurheimt votlendis hefur sýnt sig vera mjög áhrifamikil aðgerð þar sem ávinningur kemur mjög fljótt í ljós.

Rannsóknir íslenskra vísindamanna hafa sýnt fram á að með því að endurheimta votlendi er hægt að stöðva losun gróðurhúsalofttegunda með sem svarar 20 tonnum af CO₂ ígildum að meðaltali á hvern hektara á ári. Þessar niðurstöður styðja við niðurstöður Vísindanefndar Sameinuðu þjóðanna.

Hér á landi er talið að helmingur alls votlendis hafi verið ræst fram sem svarar 4.200 km² (420.000 hektarar). Af því eru 520 km² (52.000 ha) nýttir undir tún og annað ræktarland og 36 km² eru undir skóglendi. Síðan má reikna með að talsverður hluti sé notaður fyrir beit. Gera má því ráð fyrir að um 250.000 hektarar séu tiltækir sem hægt væri að beina sjónum sínum að þegar kemur að endurheimt votlendis og því ærið verkefni framundan.

Sérstaða Votlendissjóðsins

Votlendissjóðurinn hefur ákveðna sérstöðu hér á landi. Aðferðarfræði hans er sú að tengja saman landeigendur, sem vilja leggja sitt af mörkum í loftlagsmálum, við fyrirtæki sem t.d. vilja kolefnisjafna hluta af rekstri sínum. Þá hafa fimm tugir einstaklinga lagt sitt lóð á vogarskálarnar með framlagi til sjóðsins. Það er síðan hlutverk sjóðsins að fá aðila til að annast framkvæmdir við endurheimt og í lokin að staðfesta þær og vakta í tiltekin tíma. Niðurstaðan – ávinningurinn kemur ekki aðeins Íslandi til góða heldur reiknast sem skilvirk aðgerð í loftlagsmálum fyrir alla.

Fulltrúar Votlendissjóðsins eru ávallt reiðubúnir að mæta á fundi nefnda Alþingis og ræða álit sjóðsins á þessu máli sem og öðrum tengdum loftlagsmálum.

Reykjavík, 25. mars 2019

F.h. Votlendissjóðsins

Bjarni Jónsson
framkvæmdastjóri